N°. 64. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De [illegible] is 25 cents voor den regel [illegible] de zegelregten [illegible]

DONDERDAG 15 MAART.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 6den Maart jl., n°. 78, Zijne Koninklijke Hoogheid WILLEM NICOLAAS ALEXANDER FREDERIK KAREL HENDRIK, PRINS VAN ORANJE, schout bij nacht, te benoemen tot vice-admiraal.

Zijne Majesteit heeft goedgevonden, bij besluit van den 14den dezer, n°. 58, den luitenant ter zee der 1ste klasse *A. Schotborgh* te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij besluit van 14 Maart jl., n°. 59, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, met ingang van den 15den Mei aanstaande, tot commissaris des Konings in de provincie Zeeland te benoemen mr. *R. W.* baron *van Lynden.*

Bij besluit van 13 Maart jl., n°. 46, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer *K. Enthoven*, fabrikant te 's Gravenhage, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Isabella la Catolica, hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken.

Bij besluit van den 13den Maart 1860, n°. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterijen op hun verzoek eervol ontslag te verleenen, te weten:

in de provincie *Noordbrabant:*

2de afdeeling, 1ste bataillon, 6de compagnie, aan *P. van Gils*, als 2de luitenant;

in de provincie *Gelderland:*

1ste afdeeling, 1ste bataillon, 4de compagnie, aan *B. Kroneman*, als kapitein;

3de afdeeling, 1ste bataillon, 2de compagnie, aan *A. J. H. M. A.* baron *van Nagell*, als kapitein, op grond van art. 64 der gemeentewet; en

in de provincie *Overijssel:*

4de bataillon, 4de compagnie, aan *H. J. Podt*, als 1sten luitenant, uit hoofde van verandering van woonplaats;

2de bataillon, 6de compagnie, aan *C. Fortuyn*, als 2de luitenant, uit hoofde van vertrek naar Nederlandsch Indie;

3de bataillon, 6de compagnie, aan *E. J. van Voorst*, als kapitein, wegens verandering van woonplaats; en

5de bataillon, 2de compagnie, aan *J. H. Schluter*, als 1sten luitenant, uit hoofde van vertrek naar Noord-Amerika;

2°. bij de rustende schutterijen te benoemen:

in de provincie *Noordbrabant:*

2de afdeeling, 1ste bataillon, 6de compagnie, tot 2de luitenants *T. W. van Mens*, thans sergeant, en *G. van Stokkum;*

in de provincie *Gelderland:*

1ste afdeeling, 1ste bataillon, 4de compagnie, tot kapitein *P. Winterink*, thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant *J. Wijgmans*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant *G. J. Wissink*, thans schutter;

3de afdeeling, 1ste bataillon, 2de compagnie, tot kapitein *A. van den Bogert;*

in de provincie *Zeeland:*

half-bataillon n°. 6, tot 2den luitenant *J. de Wilde* Cz., thans korporaal;

in de provincie *Overijssel:*

2de bataillon, 6de compagnie, tot 1sten luitenant *J. A. Bentinck*, thans 2de luitenant bij de 5de compagnie;

3de bataillon, 6de compagnie, tot kapitein *R. F. C. Wilmink.*

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Februarij 1860, n°. 80, is ten laste van den Staat aan mr. *C. H. B. Boot*, als afgetreden Minister van Justitie, een pensioen verleend van f 2744 's jaars, op grond van artt. 8 en 11 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) en van art. 1, § e en f der wet van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49); welk pensioen ingevolge art. 31 der eerstgenoemde wet, geschorst is door de opgevolgde aanvaarding van een bezoldigd staatsambt.

Bij Koninklijk besluit van 13 Maart 1860, n°. 60, is benoemd tot mede-directeur van de Nederlandsche Bank, de heer *Ferdinand Rendorp.*

Bij Koninklijk besluit van den 13den Maart 1860, n°. 44, is de officier van gezondheid der 2de klasse bij de landmagt in West-Indie *G. A. Ferguson* bevorderd tot officier van gezondheid der 1ste klasse.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

De Parijsche berigtgever van de Londensche *Morning Post* zegt dat de opperbevelhebber van het Fransche leger te Milaan last van zijn gouvernement ontvangen heeft om zich gereed te houden ten einde op een nader bevel binnen een etmaal te kunnen opbreken en Italie ontruimen; hij gelooft evenwel niet, dat de Fransche troepen Italie werkelijk zullen verlaten, al wordt ook de vereeniging van Midden-Italie met Sardinie bewerkstelligd.

Hiermede overeenstemmend zegt de *Indépendance Belge* van [illegible]eren: » De in Lombardye gelegerde troepen van Frankrijk zullen niet naar hun land terugkeeren. De maarschalk Vaillant heeft tegenbevel ontvangen. Deze verandering in de maatregelen van het Fransche gouvernement wordt op verschillende wijzen verklaard. Sommigen zeggen dat het eerste bevel enkel van voorloopigen aard was en geen ander gevolg moest hebben dan dat er aanstalten gemaakt wierden om te vertrekken; doch deze opvatting is niet aannemelijk, dewijl het bedoelde bevel reeds voorlang was gegeven. Anderen zeggen dat het vertrek der Fransche troepen uitgesteld is op verzoek van den heer Cavour, welke vreesde dat die maatregel in de tegenwoordige tijdsomstandigheden het voorkomen eener vriendschapsbreuk tusschen de twee gouvernementen zou hebben. Er is nog eene derde lezing: naar luid daarvan zou het uitstel bewerkt zijn door een rapport van den maarschalk Vaillant, waarin zou gezegd zijn dat de aanwezigheid der Fransche troepen in Lombardye thans volstrekt vereischt werd om te beletten dat de vijandschap tusschen de Oostenrijksche en de Sardinische troepen op de oevers van den Mincio oversloeg tot botsingen, welke de hervatting van den oorlog zouden ten gevolge hebben.

» Doch wat ook de oorzaak zij, het feit zelf schijnt zeker te zijn: de maarschalk Vaillant heeft tegenbevel bekomen, en vooreerst zullen de Franschen Lombardye niet ontruimen; indien zij van positie veranderen, zal het zijn om langs den Po, aan den kant van Pavia, post te vatten."

— Volgens onderscheiden berigten uit Turyn bestaat er steeds goede verstandhouding tusschen het Fransche en het Sardinische gouvernement, ofschoon 's Keizers raad door het Turynsche kabinet niet wordt opgevolgd. Men vindt thans eene bevestiging daarvan in een ministerieel dagblad van Parijs, den *Constitutionnel.* Dit blad deelt een schrijven van zijnen Turynschen correspondent van den 10den dezer mede, waarin het volgende voorkomt:

» Zoo even wordt mij verzekerd, dat de heer Cavour heden eene nota naar Parijs afzendt, waarin hij verklaart dat Sardinie uit eigen beweging Savoye en Nizza aan Frankrijk afstaat. De gezant van Frankrijk, welke, naar gisteren gezegd werd, naar Milaan zou vertrekken en er gedurende de volksstemming eene veel beduidende stroefheid moest betoonen, heeft van die reis afgezien. Alles doet vermoeden dat de verstandhouding tusschen ons gouvernement en het kabinet der Tuilerien niet zal gestoord worden.

» Het is nog niet bekend, of Koning Victor Emanuel de souvereiniteit over Toscana, welke hem ongetwijfeld door de volksstemming zal worden opgedragen, zelf zal uitoefenen of wel eenen prins van zijn huis daarmede zal bekleeden.

» De groote vraag is, hoe het met de Romagna zal gaan. Het is te vreezen dat er verborgene woelingen gaande zijn met het doel om aldaar aanleiding tot eene algemeene botsing te geven. Doch ik meen te weten dat het Sardinische gouvernement, in overleg met dat van Frankrijk, aan dien kant werkzaam zal zijn tot verhoeding der moeijelijkheden welke uit eene botsing tusschen de pauselijke en de Midden-Italiaansche troepen zouden voortkomen, en dat het met dat doel beloofd heeft, de zaken in de Romagna, ook na den afloop der volksstemming, op den tegenwoordigen voet te zullen laten.

» Zelfs heb ik van iemand, welke doorgaans zeer goed onderrigt is, gehoord dat er openingen aan den Heiligen Stoel gedaan zijn met het doel om langs diplomatieken weg tot regeling van de zaken der Romagna te geraken, en dat deze openingen door den Paus en zijne raadslieden vrij wel zijn opgenomen."

— Het officiele dagblad van het Koningrijk der Beide Sicilien behelst in zijn nommer van den 3den dezer een koninklijk besluit, waarbij in het Napelsche tarief van in- en uitgaande regten vele veranderingen gebragt worden, hoofdzakelijk strekkende tot verlaging van invoerregten. Het is, ook naar het oordeel van liberale berigtgevers, welke overigens de handelingen van het Napelsche gouvernement heftig laken, eene uitstekende hervorming, die veel goeds voor den handel en de nijverheid des lands belooft.

ENGELAND.

In het laatst der vorige week zijn weder eenige bescheiden betreffende

Italie's zaken en de daarover tusschen de mogendheden gevoerde onderhandelingen door het Engelsche gouvernement aan het Parlement medegedeeld. Uit deze stukken wordt door de *Times* van eergisteren eene verklaring van het Oostenrijksche gouvernement aangehaald, als in de tegenwoordige tijdsomstandigheden bijzonder gewigt hebbende. Zij is vervat in eene bij het Britsche ministerie van buitenlandsche zaken ontvangen depêche van den Engelschen gezant te Weenen, welke onder meer het volgende inhoudt:

» Aangaande den strijd welke, in geval de Groothertog weder op den troon van Toscana wierd geplaatst, door het Italiaansche volk telkens op nieuw zou worden gevoerd ter verwerving der onafhankelijkheid waarvan het nu eene wijle genoot heeft gehad, en aangaande de pogingen welke Oostenrijk zou in het werk stellen om zijnen verloren invloed in Italie te herstellen, verklaarde de graaf Rechberg, dat het eene dwaling was te onderstellen dat het Oostenrijks wensch of streven zou zijn dien invloed terug te erlangen. Hij zeide, ter goeder trouw te kunnen verklaren dat zulk een wensch bij Oostenrijk niet bestond, dat het in dit opzigt door de kostbare ondervinding van vroegere dagen eene heilzame les had ontvangen, en dat het noch den wensch noch het voornemen had om zich in de zaken van Italie te mengen."

— De *Observer*, een ministerieel weekblad van Londen, hoopt nog dat Keizer Napoleon niet tot de inlijving van Savoye en Nizza zal overgaan, omdat die stap en het daardoor gewekte wantrouwen in de gevolgen hoogst gevaarlijk voor Europa's rust en vrede zouden kunnen zijn. Maar de *Observer* verklaart tevens uitdrukkelijk, dat die verandering van Frankrijks grenzen op zich zelve niet van genoegzaam gewigt zou zijn om voor Engeland grond tot eene vredebreuk op te leveren.

— Het Engelsche kanaal-eskader heeft zijnen onlangs ondernomen togt voor alsnog niet verder uitgestrekt dan den Taag; het lag naar de jongste berigten rustig ter reede van Lissabon.

FRANKRIJK.

Het Fransche gouvernement neemt verscheiden maatregelen met het doel om de inlandsche volksbedrijvigheid, bij de invoering eener meer vrijgevige handelsstaatkunde, in de van den overgang onafscheidelijke moeijelijkheden te gemoet te komen. Zoo wil het, gelijk uit een hoofdartikel van den *Constitutionnel* blijkt, de fabrikanten door voorschotten in staat stellen om zich nieuw of beter materieel aan te schaffen, daar de Engelsche fabrieken vooral door het gebruik van verbeterde werktuigen hare mededingers vooruit zijn. Het gouvernement zal eerstdaags magtiging van het Wetgevend Ligchaam vragen om eene som van hoogstens veertig millioen francs tot zoodanige voorschotten te besteden. De teruggave der voorschotten zal door de daaraan te verbinden voorwaarden zeer gemakkelijk voor de fabrikanten gemaakt worden, maar zij zullen intusschen vijf per cent rente aan het rijk moeten betalen, en waarborgen moeten stellen om de schatkist voor het gevaar van verlies veilig te stellen.

Overeenkomstig de meer vrijgevige handelsstaatkunde, welke door Keizer Napoleon is aangenomen, heeft de Fransche minister van koophandel eene wet tot verlaging der invoerregten op koffij, thee, suiker en cacao ontworpen. Het ontwerp is reeds bij den staatsraad behandeld; en zoo de daarbij voorgestelde verandering der tariefsbepalingen door het Wetgevend Ligchaam tijdig wordt aangenomen, zal zij, naar een zeer geacht handelsblad, het *Journal du Hâvre*, meent te weten, reeds met den 15den April aanstaande in werking komen.

— De ministeriele Parijsche *Constitutionnel* behelsde eenige dagen geleden een hoofdartikel, hetwelk strekken moest om te betoogen, dat de toepassing van het algemeene stemregt hare grenzen heeft, dat een volk in zijne souvereiniteit allezins bevoegd en geregtigd is om zijne eigene huishouding te regelen, maar dat er tot regeling der betrekkingen tusschen onderscheiden volken een ander gezag vereischt wordt. Thans leest men ook in een ander ministerieel dagblad van Parijs, *la Patrie*, een betoog, strekkende om de toepassing van het algemeene stemregt tot de binnenlandsche aangelegenheden te beperken en de uitbreiding daarvan tot internationale aangelegenheden af te keuren.

SPANJE.

Men heeft nog niet vernomen dat het Spaansche leger in Marocco nieuwe operatien aangevangen heeft. De hervatting der krijgsbedrijven schijnt ook door onderhandelingen met Engeland vertraagd te zijn. De Madridsche berigtgever der *Indépendance Belge* zegt in een schrijven van den 7den dezer: » De aarzeling, welke sedert eenigen tijd in de handelingen van het Spaansche gouvernement opgemerkt wordt, is volgens narigten, welke ik uit eene goede bron ontvang, op het punt van op te houden. Het Engelsche gouvernement heeft, gelijk bekend is, verlangd dat Spanje aan de zeeëngte geen punt, hetwelk gevaarlijk voor Gibraltar zou kunnen worden, in bezit zou nemen. De maarschalk O'Donnell, de opperbevelhebber van het Spaansche leger in Afrika, meende daarentegen, dat Spanje de veroverde vesting Tetuan duurzaam in bezit mogt en moest houden. Dit heeft aanleiding gegeven tot het wisselen van diplomatieke nota's, waarin van Engelands zijde veel beduchtheid voor de door Spanje verlangde aanwinst van grondgebied aan den dag werd gelegd, zoo zelfs, dat men alhier eene wijle vreesde het zoo duur verworven grondgebied weder te zullen moeten laten varen. Deze vrees heeft thans plaats gemaakt voor de zekerheid dat Engeland jegens Spanje het beginsel van niet-tusschenkomst zal in acht nemen, hetwelk het aan gene zijde der Alpen tracht te doen gelden. Evenwel heb ik grond om te denken dat het Londensche kabinet zelfs nu nog moeite doet om voor Marocco vredesvoorwaarden van minder bezwarenden aard te verwerven.

» Het eerste beding van de door Spanje gestelde vredesvoorwaarden, namelijk de afstand van Tetuan, is dat waartegen de meeste bedenkingen bestaan. De Sultan moet, op eene onder 's hands ontvangen raadgeving, verklaard hebben dat hij Rabat, Larasch of Saleh aan Spanje zou willen afstaan indien Tetuan hem dadelijk terug gegeven wierd. Om de publieke opinie dienaangaande te polsen heeft het Spaansche gouvernement door een van zijne onderhandsche organen, namelijk het dagblad *Epoca*, de vermeende voordeelen van die ruiling doen aanwijzen; daarin wordt gezegd dat het bezit van eene der genoemde havens op Marocco's westkust bevorderlijk voor de veiligheid en de uitbreiding van den Spaanschen handel zou zijn, en Spanje niet, zoo als het bezit van Tetuan, in de noodzakelijkheid zou brengen om in Afrika bestendig eene krijgsmagt van tien duizend man troepen te hebben.

» Het bedoelde artikel van de *Epoca* heeft levendige tegenspraak ontmoet; en ten gevolge daarvan is het waarschijnlijk, dat het geopperde denkbeeld door het gouvernement ter zijde gesteld of door den maarschalk O'Donnell verworpen zal worden.

» Er loopen verschillende geruchten over de aanstaande operatien van het Spaansche leger in Marocco; volgens sommigen zou het op Tanger aanrukken en die stad van de landzijde aanvallen, terwijl zij door het eskader beschoten zou worden; volgens anderen zou de maarschalk O'Donnell op den weg van Tetuan naar Tanger slag willen leveren, ten einde den Sultan te overtuigen dat Moorsch krijgsvolk niet tegen de Spaansche troepen bestand is, en hem daardoor tot het aannemen der reeds gestelde vredesvoorwaarden te dringen."

— De Londensche dagbladen van eergisteren behelzen berigten uit Marocco, over Gibraltar ontvangen en loopende tot den 5den dezer.

» Volgens de tijdingen uit Tanger — zoo leest men daarin — waren de Mooren door het verlies van Tetuan eerst ontmoedigd, maar hebben zij weder moed gevat en zijn zij nu voornemens den oorlog zonder weifelen voort te zetten. De toon van vastberadenheid, dien de Sultan voert, en zijn besluit om zich met alle middelen tegen verkleining van zijn grondgebied te verzetten, zijne belofte om zich op het tooneel der vijandelijkheden te vervoegen met eene grootere krijgsmagt dan die tot nog toe den indringenden vijand trachtte te stuiten, de overtuiging dat de ware reden van den aanval, namelijk Spanje's zucht naar verovering, door de laatstelijk gestelde vredesvoorwaarden aan het licht is gebragt, en dat de te Ceuta door de Spanjaarden geleden verongelijkingen enkel een voorwendsel voor den oorlog waren, — dat alles te zamen genomen heeft de Mooren weder tot verzet aangevuurd. Het zal alzoo denkelijk een langdurige strijd worden, tenzij Spanje gezind mogt zijn om vrede te sluiten op voorwaarden welke met de opgegeven bedoelingen van den oorlog beter strooken, dan die het reeds gesteld heeft. Te Tanger worden aanstalten tot afwering van den vijand gemaakt; de vrouwen en kinderen worden er naar het platte land gezonden, dewijl hunne aanwezigheid in de vesting belemmerend voor de verdediging zou zijn. Er is een bergpas op den weg van Tetuan naar Tanger, de pas van Ain-Iedida; wanneer deze eenmaal in de magt der Spanjaarden is, zal Tanger zelf bezwaarlijk aan eenen gezamenlijken aanval van de land- en zeemagt kunnen wederstaan."

— Te Tetuan wordt door toedoen van den maarschalk O'Donnell een dagblad in het Spaansch uitgegeven, onder den naam van *Eco di Tetuan*. In het eerste nommer, hetwelk op 1 Maart is verschenen, leest men onder anderen, dat eenige uit Malaga overgekomen aannemers aan het marktplein dier Moorsche vesting huisplaatsen koopen en huizen bouwen willen, en dat door de Spaansche overheid een plan voor de te bouwen huizen is vastgesteld.

De maarschalk O'Donnell wordt in dat blad de veroveraar van Afrika genoemd.

NASCHRIFT.

Parijs, 14 Maart. De *Moniteur* berigt dat aan het Wetgevend Ligchaam een wets-ontwerp is aangeboden, waarbij eene som van 40 millioen beschikbaar gesteld wordt tot het doen van voorschotten aan industrielen om hun materieel te verbeteren of te vernieuwen. Tevens is ingediend een wets-ontwerp tot wijziging van het tarief voor zoo veel de wol, katoen en andere grondstoffen betreft.

Londen, 14 Maart. Volgens eene door de *Morning Post* medegedeelde depêche uit Parijs, zal weldra eene nota van Frankrijk aan de groote mogendheden bekend worden, waarbij de beweegredenen voor de inlijving van Savoye en Nizza worden uiteengezet. Ook zou Frankrijk beloofd hebben de bevolking dier gewesten te zullen raadplegen.

Londen, 14 Maart. Men verzekert, dat het verlangen van Sardinie, om door middel van het algemeen stemregt aangaande de wenschen der bevolking van Savoye en Nizza te worden onderrigt, door Engeland ondersteund wordt.

Londen, 14 Maart. In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft lord John Russell op nieuw een aantal bescheiden betreffende de Italiaansche aangelegenheden aan het Huis medegedeeld. Hij trad daarbij in eene ontwikkeling van den loop der gebeurtenissen in Italie en betoogde dat de door het Engelsche gouvernement gevolgde staatkunde geenszins gestrekt had om de aanhechting van Savoye aan Frankrijk te bevorderen. Engeland had zijnerzijds voorstellen tot regeling der Italiaansche aangelegenheden gedaan; de regering deinsde voor de verantwoordelijkheid deswege niet terug, maar was bereid om hare staatkunde te verdedigen.

De heer Whiteside verweet aan de regering dat zij door hare handelwijze de onafhankelijkheid van Zwitserland had opgeofferd.

De heer Horsman meende dat de regering door het tijdig sluiten van alliantien de inlijving van Savoye had kunnen beletten.

Lord Palmerston verdedigde de handelwijs der regering. Toen zij het eerst van het inlijvingsplan onderrigt werd, bestond er uitzigt op het houden van een congres, waarop ook dit punt zou zijn behandeld geworden. Engeland wilde geene afzonderlijke onderhandelingen. Toen later het plan van een congres in duigen viel, heeft Engeland aan Frankrijk ernstige vertoogen tegen de inlijving gedaan. Door het sluiten van eene alliantie tegen Frankrijk zou de militaire geest in dat land slechts nog meer zijn opgewekt. Overigens zou Frankrijk door Savoye in te lijven eene groote fout begaan, vermits zijne grenzen buitendien genoegzaam beveiligd zijn, en hetzelve door die handeling algemeen wantrouwen zou doen ontstaan omtrent zijn voornemen om het denkbeeld der natuurlijke grenzen nog verder uit te breiden. Intusschen was de inlijving nog niet tot stand gebragt. Keizer Napoleon had gezegd niet daartoe te willen overgaan zonder de toestemming der groote mogendheden, en het was dus nog altijd mogelijk dat het plan niet verwezenlijkt wierd.

De heer Disraeli was van oordeel dat de regering de inlijving van Savoye bevorderde door de vergrooting van Sardinie te bevorderen, en dat zij, bij het doen van hare voorstellen tot regeling der Italiaansche aangelegenheden, niet omtrent Savoye het stilzwijgen had moeten bewaren.

De heeren Kinglake en Fitzgerald laakten insgelijks de handelwijs van het gouvernement. Lord John Russell antwoordde hun dat, indien de denkwijze der oppositie de bovenhand behield, zulks zou leiden tot de zege van de Oostenrijksche hertogen en van den Paus.

De discussie eindigde met het nederleggen der door den minister ingediende bescheiden.

Florence, 13 Maart. In den loop van gisteren is de stemming voortgezet, terwijl de bevolking dezelfde geestdrift aan den dag bleef leggen. Des avonds zijn de stembussen gesloten. Voor zoo ver het resultaat tot nog toe bekend, is zijn 215,845 stemmen voor de vereeniging met Sardinie, en slechts 6,930 voor de vestiging van een afzonderlijk koningrijk uitgebragt. Intusschen is de uitslag der stemming van 150 gemeenten [in het geheel zijn er 246 in Toscana] nog niet bekend. In het bovenstaande cijfer heeft Florence, alwaar 32,000 stemgeregtigden ingeschreven waren, gedeeld met 27,074; waarvan 25,393 voor de vereeniging met Sardinie, en 1150 voor de vestiging van een afzonderlijk koningrijk, terwijl 531 stembriefjes van onwaarde verklaard zijn.

Turyn, 14 Maart. Voor zoo ver de uitslag der stemming in de provincie Modena bekend is, hebben zich aldaar 52,499 stemmen voor de aanhechting, en 56 voor een afzonderlijk Midden-Italiaansch koningrijk verklaard. In de provincie Ferrara zijn 48,000 stemmen voor de vereeniging uitgebragt. In Toscana is de uitslag der stemming van 142 gemeenten bekend; aldaar zijn 259,000 stemmen voor de vereeniging, en 10,729 voor een afzonderlijk koningrijk uitgebragt.

Florence, 14 Maart. Alhier waren in 't geheel ingeschreven 35300 stemgeregtigden, de militairen daaronder begrepen; daarvan hebben 25393 voor de aanhechting, en 1150 voor een afzonderlijk koningrijk gestemd.

Bij een besluit der regering is eene ligting van 5000 rekruten bevolen, die tegen den 25sten April onder de wapenen moeten komen.

Madrid, 14 Maart. De tweede veldtogt in Marocco is roemrijk geopend. Zondag jl. hebben talrijke benden gewapende Mooren, waaronder Kabylen uit de omstreek van Melilla, het Spaansche legerkamp voor Tetuan aangevallen.

De Spaansche troepen hebben de aanvallers afgeslagen, derzelver positien vermeesterd, hen tot op den afstand van een half uur vervolgd en hun een aanmerkelijk verlies toegebragt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGravenhage, *den* 14*den Maart* 1860.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Maart.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
14	Boven-Rhijn. . .	*Keulen*,	+ 38.96	+ 3.11	8 ure	"	0.20
"	Waal.	*Nijmegen*,	"	"	" "	"	"
13	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 9.70	+ 2.79	8 "	"	0.25
13	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 10.17	+ 2.80	8 "	"	0.22
12		*Maastricht*, (brug)	+ 44.08	+ 1.88	8 "	"	0.16
12	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 43.85	"	8 "	"	0.15
13		*Grave*,	+ 9.19	+ 4.34	8 "	"	0.37
13	Nieuwe Maas . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.94	"	7 u. 0 m.	"	0.04
		Brielle L. W.	— 0.56	"	3 u. 45 m.	0.14	"

Wij zijn door het Departement van Binnenlandsche Zaken in staat gesteld tot het mededeelen der aan het slot dezer courant geplaatste *Voorloopige opgave der bevolking in Zeeland op* 31 *December* 1859.

Volgens eene officiele opgave van het tolkantoor te Mannheim heeft de handelsbeweging in de beide havens dier stad (Rhijn en Neckar) in het vorige jaar bedragen 5,071,272 centenaars, zijnde omstreeks 800,000 ct. minder dan in 1858. Bovendien zijn te Mannheim zonder eene der beide havens aan te doen gepasseerd 2,487,470 ct. of circa 300,000 ct. meer dan in 1858.

Van de aangevoerde goederen kwamen 807,926 ct. uit Nederlandsche havens, als: 618,273 ct. van Rotterdam, 148,000 ct. van Amsterdam, 31,962 ct. van Dordrecht en 9691 ct. van Arnhem.

Onder Nederlandsche vlag werden aangevoerd 388,757 ct., waarvan 195,683 ct. door stoombooten, en wel door de passagiersbooten der Nederlandsche reederij in 221 reizen 102,406 ct.; door de sleepbooten der Dordrechtsche maatschappij 6631 ct., der Nederlandsche reederij 81,584 ct., der Noordhollandsche stoombootmaatschappij 5062 ct.

Uit Nederlandsche havens zijn te Mannheim aangekomen 376 stoombooten en 183 zeilschepen of sleepbooten.

Van Mannheim zijn 353,823 ct. naar Nederland uitgevoerd, en wel: 334,867 ct. naar Rotterdam; 14,135 ct. naar Amsterdam, en 4821 ct. naar Arnhem.

Onder Nederlandsche vlag werden uitgevoerd 194,027 ct., waarvan 70,063 met passagiersbooten der Nederlandsche reederij; en met sleepbooten der Dordrechtsche maatschappij 354 ct., der Nederlandsche reederij 16,089 ct. en der Noordhollandsche maarschappij 2520 ct.

Naar Nederlandsche havens zijn vertrokken 445 stoombooten en 123 zeilschepen of sleepbooten.

Bij het doorloopen der hoofdrubrieken van in- en uitgevoerde goederen, vindt men dat eene belangrijke vermeerdering of vermindering voornamelijk bij de volgende artikelen heeft plaats gehad:

Invoer. Ruwe katoen 148,055 ct., zijnde 20,535 ct. meer dan in 1858; ruw ijzer 59,456 ct., zijnde 92,569 minder dan in 1858; gesmeed en geplet ijzer 199,357 ct. (50,855 ct. minder); granen 359,145 ct. (1196 ct. minder); indigo 3671 ct. (303 ct. minder); koffij 150,538 ct. (52,679 ct. minder); olie 50,987 ct. (16,025 ct. minder); rijst 33,413 ct. (5238 ct. meer); steenkolen en coke 666,488 ct. (253,917 ct. minder); ruwe suiker 4469 ct. (11,453 ct. minder); geraffineerde suiker 103,152 ct. (22,682 ct. minder).

Uitvoer. Erts 17,695 ct. (96,489 ct. minder); granen 348,676 ct. (121,296 ct. minder); tabak en cigaren 36,209 ct. (19,478 ct. meer); wijn 39,740 ct. (11,732 ct. meer).

Bij de meeste der overige minder belangrijke rubrieken is eenige vermindering op te merken.

De vermeerdering in den invoer van katoen heeft men te danken deels aan de vergrooting van eenige voorname fabrieken in Zuid-Duitschland, deels aan de omstandigheid dat de Nederlandsche markt voor katoen van meer belang is geworden en het rekening schijnt te hebben gegeven het artikel van daar te importeren.

De vermeerderde invoer van rijst is aan de militaire approvisionnementen toe te schrijven.

IJzer, olie, koffij en suiker figureren te Mannheim grootendeels als doorvoerartikelen. Dat die stad in 1859 minder dan vroeger als zoodanig heeft ontvangen, kan grootendeels aan de tijdsomstandigheden worden toegeschreven. Ten aanzien van het ijzer moet voorts worden opgemerkt dat het Engelsche ijzer tegenwoordig goedkooper door Frankrijk naar Zwitserland kan worden vervoerd, dan over Rotterdam en langs den Rhijn.

Van cigaren en wijn zijn groote bezendingen naar Amerika gegaan.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie brengt bij deze ter kennis van hen, die daarbij belang mogten hebben, dat hij des Dingsdags, ten één ure, Audientie zal verleenen, te beginnen met Dingsdag den 20sten Maart eerstkomende.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 30sten Maart 1860, des voormiddags ten 10$^1/_2$ ure, wordt, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, Aanbesteed:

het leggen en in het aanstaande najaar weder opruimen der Zomersluiting in den bovenmond van den Baardwijkschen Overlaat, provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, ingevolge § 29 van het bestek.

Het bestek der bovengemelde Aanbesteding ligt, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Den 3den dag vóór de besteding wordt de noodige aanwijzing in loco gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur in het 6de district L. Rijsterborgh en den Ingenieur J. Dirks, beiden te 's Hertogenbosch.

'sGravenhage, den 6den Maart 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 3den April 1860, des voormiddags ten 10$^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het herstel van 's Rijks Rivierwerken aan de linker oever der Maas en Merwede, onder de gemeenten Woudrichem en Sleeuwijk, provincie Noordbrabant; als ook het onderhoud van een deel dier werken tot en met den 31sten December 1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig § 15 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh, en den Ingenieur J. Dirks, beiden te 's Hertogenbosch.

'sGravenhage, 1 Maart 1860.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 3den April des jaars 1860, des voormiddags ten 10$^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het eenjarig onderhoud van 's Lands Rivierwerken langs de Maas in Noordbrabant, in vier perceelen, als:

1ste perceel, werken onder Neerloon, Alphen en Oijen;
2de » » » Alem, Maren en Kessel;
3de » kribben voor den Empelschen Schaardijk;
4de » werken onder Bokhoven, Hedikhuizen, Herpt en Bern, Well en Ammerzoden.

Welk onderhoud gerekend wordt in te gaan met den dag der goedkeuring van de Aanbesteding en te eindigen met den 31sten December 1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden in vier perceelen, bij enkele inschrijving, voor elk perceel afzonderlijk.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noord-

brabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd werden.

Den vierden dag vóór de Besteding, des voormiddags ten 9 ure, te Maren, en des namiddags van 1 tot 3 ure te Empel, alsmede den derden dag vóór de Besteding, van des voormiddags 10 tot 12 ure, te Hedikhuizen, wordt de noodige aanwijzing in loco gedaan, en zijn voorts nadere informatien te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh, bij den Ingenieur J. de Kruyff en bij den Rijksopzigter J. Verdoorn Bz, allen te 's Hertogenbosch.

's Gravenhage, 1 Maart 1860.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Noordholland.*

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 29sten Maart 1860, des namiddags ten 2½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het afgraven van eene Bogt op het Noordhollandsch Kanaal in het dorp Koedijk.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben zoo als in Art. 10 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, en op alle verdere plaatsen, waar de Bestekken van openbare bestedingen ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt te Haarlem, en bij den Ingenieur van den Waterstaat J. W. F. Conrad te Alkmaar.

's Gravenhage, 28 Februarij 1860.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Friesland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 30sten Maart 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Friesland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 2de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Leeuwarden, worden Aanbesteed:

het vernieuwen van een gedeelte der Bestrating:

a. van den Grooten Weg van Leeuwarden naar de Groninger Grenzen;

b. van den Grooten Weg van Leeuwarden, over Sneek, naar de Lemmer.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Friesland te Leeuwarden, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Leeuwarden.

's Gravenhage, den 29sten Februarij 1860.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Overijssel.*

AANBESTEDING.

Op Woensdag, den 4den April 1860, des middags ten 12 ure, zal, in plaats van op Vrijdag den 16den Maart 1860, zoo als vroeger was bepaald, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het vierde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, worden Aanbesteed:

het uitdiepen van het Vaarwater genaamd het Meppeler Diep, tusschen de grensscheiding van de provincien Drenthe en Overijssel en de Staphorster sluis te Zwartsluis, het maken van vier Afsnijdingen, benevens een Jaagpad langs dat vaarwater.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur N. J. van der Lee.

's Gravenhage, den 7den Maart 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken;
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Drenthe.*

AANBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden:

dat in het bestek n°. 17, waarnaar op den 3den April 1860, des middags ten 12 ure, in plaats van op den 13den Maart e. k., zoo als vroeger was bepaald, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Assen aanbesteed zal worden: de verbetering van het Vaarwater van het Meppeler Diep, is doorgehaald: » de verbinding van het Meppeler Diep met de Hoogeveensche Vaart, ter lengte van 528 el;" en

dat dus alleen op den 3den April 1860, zal aanbesteed worden:

het uitdiepen en verbeteren van het Vaarwater van de Galgenkampsbrug te Meppel af, tot de grens der provincie Overijssel ter lengte van ongeveer 2340 el.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur Kock en bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom, beiden te Assen.

's Gravenhage, den 7den Maart 1860.

De Minister voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

Directie *Willemsoord.*

AANBESTEDING.

Op Woensdag, den 21sten Maart 1860, des middags ten 12 ure, door den Minister van Marine, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken en leveren van eenen IJzeren Schipdeur voor het oude Drooge Dok op het Maritime Etablissement Willemsoord.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 12 van het Bestek, dat, behalve aan genoemd Departement, ter lezing ligt bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, aan het Provinciaal Gouvernement van Noordholland, en verder op al die plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken ter lezing liggen.

Acht dagen vóór de Aanbesteding wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl wijders nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Haarlem en bij den Ingenieur J. Strootman te Nieuwe Diep.

's Gravenhage, den 8sten Maart 1860.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Lichttoren van Zea (Griekenland).

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het *licht* van den *lichttoren* van *Zea*, staande links bij het binnenkomen der haven, op dezelfde plaats van den vroegeren opstand, blijkens bekendmaking der *Grieksche regering*, den 1/13 Januarij 1860 zoude ontstoken worden, om daarna alle nachten van zonsondergang tot zonsopgang te branden.

Het licht is *stilstaand*, van de 4*de grootte*, om *de twee minuten door* schitteringen afgewisseld, en bij heldere nachten op minstens 13 Engelsche mijlen afstand zigtbaar.

De toren is 108 Engelsche voeten boven het zeevlak en 27 voeten boven den grond verheven, en staat:

op 37° 39′ 28″ *Noorder breedte*; en
» 21° 59′ 30″ *lengte Oost van Parijs*; of
» 24° 19′ 40″ » » » *Greenwich.*

's Gravenhage, den 7den Maart 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** De Minister van Staat, Minister van Kolonien, brengt ter kennis van belanghebbende Ouders of Voogden, dat, krachtens het Koninklijk besluit van den 26sten November 1845, n°. 63, met den 1sten September dezes jaars, drie jongelingen zullen worden bestemd, om, volgens de daaromtrent vastgestelde reglementen, onder het oppertoezigt van den heer G. J. Mulder, Hoogleeraar in de faculteit der Wis- en Natuurkunde aan 's Rijks Hoogeschool te Utrecht, te worden opgeleid tot Militaire Apothekers voor de dienst in Oost-Indie; en dat, wanneer zij hunne zonen of pupillen daarvoor verlangen in aanmerking te brengen, deze op Maandag, den 4den Junij 1860, des morgens ten tien ure, in het scheikundig Laboratorium der genoemde Hoogeschool zullen worden toegelaten tot het afleggen van een vergelijkend examen.

De verzoeken tot deze toelating zullen, op zegel geschreven en portvrij, vóór den 1sten Mei 1860, bij het Ministerie van Kolonien moeten zijn ontvangen, en daarbij worden overgelegd de navolgende stukken, waarvan de vier eerste insgelijks van zegel zullen moeten zijn voorzien:

1°. de geboorte-acte van den betrokkene, ten blijke, dat hij, op den 1sten September 1860, den ouderdom van zestien jaren bereikt zal hebben, en alsdan niet ouder zijn zal dan twintig jaren;

2°. eene verklaring omtrent het reeds door hem genoten onderwijs;

3°. eene verklaring van eenen Officier van Gezondheid van het leger, ten blijke, dat hij eene gezonde ligchaamsgesteldheid heeft, vrij van ligchaamsgebreken is, en geschikt om den lande als pharmaceut te dienen;

4°. eene verklaring van het plaatselijk bestuur, houdende: dat de ouders ingezetenen zijn of geweest zijn van het Rijk of van deszelfs overzeesche bezittingen, en dat zij (of de voogden) in staat zijn, om den hierna te vermelden borgtogt, des gevorderd, te kunnen gestand doen; en

5°. voor diegenen, welke door hunnen ouderdom in de termen vallen der wet op de nationale militie, een bewijs, dat zij aan hunne verpligting deswege hebben voldaan.

De belanghebbenden worden voorts verwittigd, dat het examen zich zal uitstrekken tot de navolgende vakken:

1°. de grammaticale gronden der Nederduitsche taal;

2°. het vaardig en naauwkeurig vertalen van Fransche, Hoogduitsche en niet moeijelijke Latijnsche prozaschrijvers in het Nederduitsch;

3°. de rekenkunde tot en met de logarithmen; de stelkunst tot en met de vierkantsvergelijkingen; de meetkunst, zoowel der ligchamen als der vlakken;

4°. de gronden der algemeene geschiedenis, van die des vaderlands en van Nederlandsch Indie; en

5°. de algemeene aardrijkskunde, bijzonder van Nederlandsch Indie.

Bij gelijke bedrevenheid in de voormelde vakken, zal de voorkeur gegeven worden aan hen, die bovendien eene meerdere of mindere kennis aan den dag leggen der Engelsche taal, der driehoeksmeting en der hoogere deelen van de wiskunde.

De leercursus zal vier jaren duren, gerekend van den 1sten September van ieder jaar, en de kweekelingen zullen, gedurende dien cursus, eene jaarlijksche toelage van f 500 genieten, behoudens voldoenden borgtogt van den kant der Ouders of Voogden, voor de terugbetaling der verstrekte sommen, wanneer de Kweekelingen zich aan hunne bestemming onttrekken of wegens traagheid of slecht gedrag worden ontslagen.

De Ouders of Voogden zullen daarentegen moeten zorgen voor het onderhoud der Kweekelingen en hunne boeken, instrumenten, collegiegelden en andere kleine onkosten.

De Kweekelingen na volbragte opleiding benoemd wordende tot Apothekers der 3de klasse, zullen geacht worden zich gedurende minstens tien jaren aan de militaire dienst in Oost-Indie te hebben verbonden.

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Donderdag 15 Maart 1860, n°. 64.

Aan de betrekking van Apotheker der 3de klasse voor de militaire geneeskundige dienst der Landmagt in Oost-Indie is verbonden:

a. een jaarlijksch tractement van f 1950, benevens vrije woning of schadeloosstelling voor huishuur;

b. een tractement van f 800 's jaars gedurende hun oponthoud hier te lande;

c. eene gratificatie van f 380 en een voorschot van f 650, te zamen uitmakende eene som van f 1030, waarover men vóór de afreis kan beschikken, zoodra het schip aangewezen is, waarmede de reis, op kosten van het Gouvernement, zal geschieden; strekkende deze som tot uitrusting en aankoop van boeken;

d. de rang van 2den Luitenant bij den Staf van de Landmagt in Indie, met bepaling, dat de Militaire Apothekers dezelfde onderscheidingsteekenen in Zilver zullen dragen, als die voor de Officieren van Gezondheid van gelijken rang in Goud zijn of zullen worden vastgesteld.

De bevorderingen tot de rangen der 2de en 1ste klasse (eersten Luitenant en Kapitein) geschieden, even als voor de Officieren van Gezondheid is bepaald, na het afleggen van het gevorderd examen, waartoe de Apothekers der 3de en 2de klasse, naar ouderdom in rang, worden opgeroepen, nadat zij ten minste drie jaren in hunnen rang gediend hebben.

Indien de vervulling van opengevallen plaatsen zulks noodzakelijk maakt, kan het voorschreven driejarig tijdvak worden verkort.

De bevordering tot Eersten Apotheker (Majoor) geschiedt zonder verder examen.

In de voormelde hoogere rangen genieten de Militaire Apothekers de hieronder aangewezen geldelijke voordeelen, te weten:

voor den rang van 2de klasse, een tractement van f 2250 's jaars, benevens indemniteiten voor huishuur en fourrage voor 4 paarden;

voor den rang van 1ste klasse, een tractement van f 4200 's jaars; benevens indemniteiten als boven; en

voor den rang van Eersten Apotheker, een tractement van f 5880 's jaars, benevens indemniteiten voor huishuur en fourrage voor 6 paarden.

's Gravenhage, den 23sten Februarij 1860.

Voor den Minister voornoemd,
De fungerende Secretaris-Generaal,
J. LOUDON.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Tweede* Klasse van de 241ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 14den Maart 1860, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 15326 een prijs van 1000 gulden,
» 3818 » » » 5000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving op 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Woensdag den 21sten Maart 1860, des middags ten 12, ure van:

de Arbeidsloonen tot het maken van twee nieuwe Vloeddeuren;

het uithangen der oude en het inhangen der nieuwe Deuren in de Groote Zeedoksluis te Hellevoetsluis.

Volgens Bestek en Voorwaarden, ter visie gedeponeerd bij de Directie der Marine te Amsterdam, het Kantoor van Aanneming der Marine te Rotterdam, mitsgaders ten Burele van den Hoofdingenieur op voorschreven Werf, alwaar verdere inlichtingen te bekomen zijn.

De Inschrijvingsbiljetten moeten, op zegel en met vermelding der namen van de borgen, behoorlijk gesloten, uiterlijk op voorschreven dag en uur ter Secretarie van meergemelde Werf zijn bezorgd, wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, 12 Maart 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
B. C. ESCHER.

*** Onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine, zal op Vrijdag den 23sten Maart 1860, des voormiddags ten elf ure, worden Aanbesteed, bij enkele inschrijving:

het daarstellen van IJzeren Overdekkingskappen over zes Verdedigingsvaartuigen, met bijlevering van alle materialen.

De Inschrijvingsbiljetten zullen, behoorlijk en duidelijk op zegel geschreven, overeenkomstig het model in het Bestek aangegeven, moeten zijn ingerigt, en een uur vóór de besteding aan het Bureau der Secretarie van de Directie der Marine te Vlissingen, verzegeld, ingezonden zijn.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, liggen ter lezing van de Gegadigden ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage en der Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, in het locaal der Maatschappij tot verbetering van den werkenden stand te Amsterdam (O.-Z. Voorburgwal bij het Vredenburg), in de Nieuwe Stads-herberg aldaar, in het Fransche Koffijhuis te Rotterdam, in het Nederlandsch Logement te Middelburg en ten burele van den Hoofdingenieur der Marine te Vlissingen, bij wien alle verdere inlichtingen tot daags vóór de besteding kunnen verkregen worden.

Vlissingen, den 9den Maart 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
DE SMIT V. D. BROECKE.

AANBESTEDING VAN GRANEN,

ten dienste van de Garnizoens-bakkerij te 's Hertogenbosch.

Op Donderdag, den 22sten Maart 1860, des middags ten twaalf ure, zal, ten Burele van den Militairen Intendant in de 3de Administrative Directie Hinthamerstraat, n°. 175, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek worden Aanbesteed de Leverantie van:

10 Last Jarige Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 pd. het Mud;
10 » dito Rhijn-tarwe, » » 77 » » »
5 » dito Rogge, » » 72 » » »

Volgens Voorwaarden van heden af ter lezing liggende, van des morgens 9 tot des middags 12 ure; strekkende het tot narigt van Gegadigden, dat het Merk, op de aan te bieden Monsters voorkomende, ook op den Omslag van het Inschrijvingsbiljet moet worden gesteld.

's Hertogenbosch, 8 Maart 1860.

De Militaire Intendant voornoemd,
WAAIFORT.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 29sten Maart 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal de Commissie voor de nieuwe uitwatering der vereenigde polders van de sluis te Biervliet, door het ministerie van den Notaris Hammacher, in het Hôtel de Flandre te IJzendijke (Zeeland), in het openbaar aanbesteden:

eerste Perceel:
het Graven van een Uitwateringskanaal ter lengte van 3965 el;
tweede Perceel:
het Bouwen van twee Steenen Kokers in de dijken tusschen de Wilhelmina-, de Groote-Zoute- en de Hoofdplaatpolders;
derde Perceel:
het Bouwen van eene Uitwateringsluis in den Hoofdplaatpolder, met bijbehoorende Aardewerken.

De Aanbesteding zal voor ieder Perceel afzonderlijk geschieden, bij inschrijving en opbod.

Twee dagen voor de besteding zullen de aanwijzingen in loco worden gedaan, telkens des voormiddags ten 10 ure.

De Bestekken en de Teekeningen, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, zijn, tegen betaling der kosten, verkrijgbaar bij den ondergeteekende te IJzendijke, en den heer W. J. Backer, Civiel Ingenieur te Kampen.

IJzendijke, den 3den Maart 1860.

De Commissie voornoemd.
A. B. CARAREAU, *Voorzitter.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Op heden, den tienden Maart achttien honderd zestig, ten verzoeke van *Johanna Maria Nolte*, ook wel genaamd wordende *Noltee*, huisvrouw van *Adrianus Hendrik Pesant*, wonende in de Zoetesteeg te Rotterdam, bij beschikking van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den zeven en twintigsten Februarij achttien honderd zestig, op het afschrift geregistreerd, vergunning bekomen hebbende om kosteloos haren man bij openbare dagvaarding op te roepen op een termijn van drie maanden, ten deze domicilie kiezende bij den Procureur *Jan Jurie Scheffer*, wonende en kantoor houdende in den Oppert, wijk 6, n°. 227, te Rotterdam, en die voor haar zal occuperen,

Heb ik *Johannes Ignatius Adrianus Raijers*, Deurwaarder bij gemelde Regtbank, wonende in den Oppert, wijk 6, n°. 67, te Rotterdam, gepatenteerd, mij vervoegd: 1°. in het Geregtsgebouw aan het Haagsche Veer ter dezer stede, en aldaar aan de Vergaderplaats; en 2°. naar het Gemeentehuis alhier, en op het daartoe bestemde Bord aangeplakt eene openbare dagvaarding, waarbij is opgeroepen *Adrianus Hendrik Pesant*, Gezagvoerder van het Barkschip genaamd *Ridderkerk*, gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend, om te verschijnen ter teregtzitting van voornoemde Regtbank, gehouden wordende aan het Haagsche Veer te Rotterdam, op Maandag den achttienden Junij achttien honderd zestig, des voormiddags ten elf ure, als wanneer zal worden geconcludeerd;

aangezien de Requirante met gemelden haren man te Rotterdam den een en dertigsten Augustus achttien honderd drie en dertig is gehuwd;

aangezien haar man als Gezagvoerder van en met het Nederlandsche Barkschip *Ridderkerk* op den negenden Mei achttien honderd zes en vijftig naar Oost-Indie is vertrokken, en aldaar behouden is gearriveerd, en vervolgens van Pasoeroean den twintigsten December van datzelfde jaar de terugreis naar Nederland heeft aangevangen, doch dat na dat vertrek noch van dien bodem, noch van iemand van de equipage iets naders is vernomen, zoodat het buiten eenige bedenking is, dat hetzelve schip met man en muis is vergaan;

aangezien er alzoo meer dan drie jaren na dat vertrek zijn verloopen, waardoor er grond bestaat om, naar aanleiding van artikel 1 van de Wet van 9 Julij 1855 (*Staatsblad* n°. 67), ter vervanging van Art. 549, van het Burgerlijk Wetboek, voornoemden *Adrianus Hendrik Pesant* bij drie opeenvolgende dagvaardingen op te roepen, ten einde, nadat op de derde dagvaarding noch de afwezige noch iemand voor hem is opgekomen, die behoorlijk van zijn aanwezen doet blijken, van voornoemde Regtbank vergunning te bekomen om een ander huwelijk aan te gaan,

Dat bij Vonnis van meergemelde Regtbank bij niet-verschijning van den Gedagvaarde, of van iemand die van zijn aanwezen doet blijken, verstek zal worden verleend, en voor het profijt daarvan verlof verleend tot het doen eener tweede dagvaarding, op den vorm en wijze als bij beschikking van zeven en twintig Februarij achttien honderd zestig is bevolen, onder reserve van uitspraak omtrent de kosten bij het eindvonnis.

Wijders heb ik Deurwaarder mij vervoegd aan het Parquet van den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie van meergemelde Regtbank, aldaar exploit doende en sprekende met den Edel Achtbaren Heer Mr. *A. Siewertsz van Reesema*, Subst.-Officier, die het origineel met *gezien* heeft geteekend, kopij gelaten van dit exploit, waarvan de kosten zijn in debet.

RAIJERS, *Deurwaarder.*

Gezien bij ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, heden den 10den Maart 1800 zestig. (Get.) *A. Siewertsz van Reesema.*

Geregistreerd te Rotterdam, den 10den Maart 1800 zestig, deel 81, folio 71 recto, vak 2, een blad, geen renvooi.

Debet voor regt f 0.80, voor 38 opcenten f $0.30\frac{1}{2}$, te zamen eene gulden tien en een halve cent. De Ontvanger, (get.) *v. Berkel.*

[Kosteloos.]

*** Bij Acte, op den 6den Maart 1860 ten overstaan van den Notaris *H. Pennink*, te Hattem, verleden, is de Vennootschap tot de Fabricatie van Landbouwwerktuigen tusschen de Heeren *Eduard Anne Marius Carp*, *Frederik Adriaan Enklaar* en *Jonas Riphagen*, gehandeld

hebbende onder de Firma *Enklaar, Riphagen en Comp.*, en gevestigd te Hattem, Ontbonden verklaard sedert den 1sten Januarij 1860, en onder andere bepaald, dat eerstgenoemde Heer alleen zal blijven belast met de Liquidatie der zaken tot de ontbonden Vennootschap behoorende, onder de handteekening der Firma, met bijvoeging der woorden: „in Liquidatie", en laatstgenoemde Heer het regt en de bevoegdheid heeft om den Handel en het Bedrijf, het onderwerp der ontbonden Vennootschap uitgemaakt hebbende, voor eigen rekening voort te zetten, zonder echter van den naam der Firma gebruik te maken.

*** De ondergeteekende, Curator in de onbeheerde Nalatenschap van wijlen *Frans Hendrik Hoeping*, overleden den 18den October 1854 onder de toenmalige gemeente de Vennip, roept bij deze op al degenen, welke zich als Erfgenamen dier Nalatenschap zouden kunnen gedragen, voorts allen, die aan deze Nalatenschap iets verschuldigd zijn, daarvan iets te vorderen hebben, of gelden, goederen of papieren tot die Nalatenschap betrekkelijk onder zich berustende hebben, met uitnoodiging om daarvan vóór den 1sten April 1860 ten zijnen kantore franco opgave, betaling of afgifte te doen.

Lisse, 13 Maart 1860.

D. J. VAN STOCKUM, *Notaris.*

*** Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer *Willem van Cleeff*, in leven Waagdrager in het Klapmutsen-Veem, gewoond hebbende en overleden te Amsterdam, worden verzocht daarvan vóór ultimo Maart e. k. opgave te doen ten Kantore van den Notaris *Jacs. de Man* te Amsterdam.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den heer *N. van Sevenhoven*, in leven Geneesheer, gewoond hebbende en overleden te Haastrecht, worden bij deze Opgeroepen, om Zaturdag, den 31sten Maart 1860, des middags ten 12 ure, te verschijnen in de Herberg van L. Blanken, te Haastrecht, ten einde kennis te nemen van de Rekening en Verantwoording wegens het door de Erfgenamen gehouden beheer, zullende, indien er geen verzet plaats heeft, dadelijk tot de uitbetaling hunner vorderingen worden overgegaan, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 14 MAART 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2½	64⁷/₁₆	64⁹/₁₆	—
Dito dito	3	76⅛	—	—
Dito dito	4	97¹⁵/₁₆	—	—
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	125¼	—	—
BELGIE. Bij *Rothschild*	2½	—		
RUSL. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816	5	103¾	—	—
Dito 1828–1829.	5	—	—	—
Dito 1840.	4	79⅝	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito 1854.	5	89½	—	—
Dito 1855.	5	89¼	90⅝	56
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans	1¾	33¹¹/₁₆	33⅞	33⅞
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	42¾	—	—
PORTUG. Te Lond.	3	43½	—	—
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	47¼	47⅝	—
Dito Zilv. Nation.	5	53½	53⁹/₁₆	53⁹/₁₆
Dito Zilver 1849–1854	5	69¹/₁₆	69⅛	—
Dito 1847–1852	2½	25¾	—	—
MEXICO. Londen	3	—	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—	—
VENEZUELA id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	94¾
Mexico			—
Spanje	3	»	—
Dito	1¾	»	—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	50⅛
Nat. Metalliek	5	»	56¼
Binnenl. Spanje	3	»	43
Spanje	1¾	»	—
Credit Prost.			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	67.80
Fr. Créd. Mob.			741
Binnenl. Spanje	3	»	43⅞
Spanje	1¾	»	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	69.20
Nieuw Nationaal			77.40
Wissel Londen			132.25

VOORLOOPIGE OPGAVE DER BEVOLKING IN ZEELAND *op 31 December 1859.*

GEMEENTEN.	BEVOLKING.		
	Mannelijk.	Vrouwelijk.	Totaal.
Aagtekerke.	209	204	413
Aardenburg.	779	857	1636
Arnemuiden.	686	779	1465
Axel.	1207	1324	2531
Baarland.	331	301	632
Biervliet.	1031	1030	2061
Biggekerke.	255	274	529
Bommenede.	279	266	545
Borsselen.	442	434	876
Boschkapelle.	493	549	1042
Breskens.	856	798	1654
Brouwershaven.	836	813	1649
Bruinisse.	762	761	1523
Burgh.	303	318	621
Cadsand.	575	583	1158
Clinge.	914	876	1790
Colijnsplaat.	870	908	1778
Domburg.	411	426	837
Dreischor.	511	507	1018
Driewegen.	229	243	472
Duivendijke.	223	216	439
Eede.	633	624	1257
Elkerzee.	247	251	[illegible]
Ellemeet.	226	230	[illegible]
Ellewoutsdijk.	369	392	[illegible]
Fort Bath.	341	232	[illegible]
Goes.	2647	3067	[illegible]
Graauw.	777	789	[illegible]
's Gravenpolder.	327	347	[illegible]
Groede.	1184	1286	[illegible]
Grijpskerke.	370	346	[illegible]
Haamstede.	420	433	[illegible]
's Heer Abtskerke.	142	152	[illegible]
's Heer Arendskerke.	1095	1143	[illegible]
's Heerenhoek.	423	445	[illegible]
Heille.	290	292	582
Heinkenszand.	713	779	[illegible]
Hengstdijk.	322	376	[illegible]
Hoedekenskerke.	445	409	[illegible]
Hoek.	729	731	[illegible]
Hontenisse.	2279	2502	4781
Hoofdplaat.	655	701	[illegible]
Hulst.	1020	1245	[illegible]
Kapelle.	708	700	[illegible]
Kats.	219	209	[illegible]
Kattendijke.	426	428	[illegible]
Kerkwerve.	300	266	[illegible]
Kloetinge.	482	522	[illegible]
Koewacht.	951	958	[illegible]
Kortgene.	469	481	[illegible]
Koudekerke.	707	750	[illegible]
Krabbendijke.	486	525	1011
Kruiningen.	790	784	1574
Meliskerke.	245	247	[illegible]
Middelburg.	7280	8887	16067
Neuzen.	1540	1553	[illegible]
Nieuwerkerk.	586	568	[illegible]
Nieuw en St. Joosland.	339	343	[illegible]
Nieuwvliet.	321	302	[illegible]
Nisse.	263	279	[illegible]
Noordgouwe.	341	371	[illegible]
Noordwelle.	219	229	[illegible]
Oostburg.	782	872	[illegible]
Oosterland.	657	683	[illegible]
Oostkapelle.	425	424	[illegible]
Oost- en West-Souburg.	459	495	954
Ossenisse	426	389	[illegible]
Ondelande.	302	274	[illegible]
Oud Vossemeer.	854	829	[illegible]
Ouwerkerk.	330	377	[illegible]
Overslag.	236	252	[illegible]
Ovezande.	390	392	[illegible]
Phillippine.	284	254	[illegible]
Poortvliet.	662	687	[illegible]
Renesse.	270	260	[illegible]
Retranchement.	382	380	[illegible]
Rilland.	382	373	[illegible]
Ritthem.	260	238	[illegible]
Sas van Gent.	470	487	[illegible]
Scherpenisse.	602	596	1198
Schoondijke.	825	880	1705
Schore.	258	268	[illegible]
Serooskerke. (Schouwen)	158	159	[illegible]
Serooskerke. (Walcheren)	443	472	[illegible]
St. Annaland.	1008	928	[illegible]
St. Anna ter Muiden.	114	118	[illegible]
St. Jan Steen.	830	797	1627
St. Kruis.	297	291	[illegible]
St. Laurens.	223	225	[illegible]
St. Maartensdijk.	1129	1084	[illegible]
St. Philipsland.	614	560	[illegible]
Sluis.	687	811	[illegible]
Stavenisse.	645	686	[illegible]
Stoppeldijk.	748	743	[illegible]
Tholen.	1189	1287	[illegible]
Veere.	458	450	[illegible]
Vlissingen.	5630	5169	10799
Vrouwepolder.	516	468	[illegible]
Waarde.	307	343	[illegible]
Waterlandskerkje.	298	272	[illegible]
Wemeldinge.	496	510	[illegible]
Westdorpe.	662	678	[illegible]
Westkapelle.	984	985	[illegible]
Wissekerke.	1395	1414	[illegible]
Wolphaartsdijk.	801	800	[illegible]
Yerseke.	452	402	[illegible]
Yzendijke.	1288	1295	[illegible]
Zaamslag.	1232	1262	[illegible]
Zierikzee.	3872	3912	[illegible]
Zonnemaire.	205	233	[illegible]
Zoutelande.	272	278	[illegible]
Zuiddorpe.	471	480	[illegible]
Zuidzande.	514	533	[illegible]
TOTAAL.	81062	84576	[illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.